TC-CR-1758-13

Jabłonna

Encykl. Powszechna Orgelbranda Warsz. 1863

... Niegdyś ostrzeżona własność biskupów płockich, którzy tu często przemieszkiwali. Biskup Wacław Ferdynand, królewic, po śmierci brata Władysława IV przebywał w Jabł. ubiegając się ze starszym bratem o koronę. Michał Poniatowski, biskup płocki, brat króla Stanisława Augusta, a następnie prymas, nabył tę wieś od kapituły płockiej na swoją własność. Jego to staraniem sprowadzone zostały drzewa, otaczały tutaj posadzone krzewy olbrzymie i ten zatopiony pośród ogród, który przyozdobił nadbrzeżnymi krzewami i drzewami. Rozporządzał i budową pałacu, ale całkowite ukończenie należy się hr. Józefowi Poniatowskiemu, kt. oddziedziczył Jabł. po swoim stryju. Gustowny pałac dotąd starannie utrzymywany, zawiera kilka wytwornie urządzonych pokoi, wielką kaplicę i obszerną salę balową. Córka ostatniego księcia, hr. Anna Wąsowiczowa, przyozdobiła ten pałacyk piękną salą chińską i urządziła pyszny park, przy wjeździe do którego zwracają uwagę dwie kolumny granitowe, pochodzące z zamku rycerskich zakonów krzyżackich w Malborgu, z XIII wieku w którym podpierały sklepienie ich kaplic. Gdy zamek ten z rozkazu króla Fryderyka I. przerobiono na skład zboża, wyjęte były te dwie kolumny i sprzedane jednemu z kupców Malborga, od niego zaś nabyte, sprowadzone były w roku 1827 do Jabłonny. ...(i) umieszczono (na nich) bożnicę. Dziś Jabłonna należy do hr. Maurycego Potockiego, syna hr. Wąsowiczowej z pierwszego małżeństwa.